

NADBISKUPOVA BOŽIĆNA PORUKA

(Zagreb, 2002.)

Kada se Isus rodio, nad Betlehemom se začula anđeoska pjesma: »Slava na visinama Bogu, a na zemlji mir ljudima miljenicima njegovim!« (Lk, 2,14). Otada ta pjesma odjekuje čitavim svijetom i nema pjesme koja je može nadjačati. Nema te sile koja tu anđeosku pjesmu može utrnuti. Svatko je od nas pozvan osobno se pridružiti toj radosti i biti Božji miljenik, Božji povlaštenik, osoba Božje dobrohotnosti, jer je milost Božja ponuđena svim ljudima.

Slava Bogu i mir ljudima dobre volje: to su znakovi Božića. Čovjek zahvaćen Bogom, čovjek je dobre volje. Dobra je volja početak svakoga dobra. Bez nje nema Božjega i ljudskoga svijeta. Dobra nas volja potiče da mislimo i govorimo dobro, da činimo dobro uvijek i svakome, ali i da primjećujemo i poštujemo dobro koje drugi čine. Dobra volja nas potiče na odgovornost za svijet u kojemu živimo. Uči nas darivanju. Uči nas da u darivanju nađemo puninu svoje radosti.

Čovjek dobre volje ne čeka što će drugi učiniti. Ne traži od drugih očitovanje njihove dobre volje. Dobra volja drugih nije uvjet za njegovu dobru volju, jer dobra volja je zapravo bezuvjetna. Dobra volja je početak mira, početak svakoga boljeg svijeta. I taj mir, taj početak boljega svijeta uvijek najbolje prepoznaju oni koji dobrom voljom oko svega nastoje.

Našoj su Domovini, našem hrvatskom društvu, našem su vremenu potrebni ljudi dobre volje: ljudi koji će se izdići iznad svakovrsnih zlovolja, iznad neshvatljivih i bolnih ravnodušnosti i graditi svijet u kojem će se svaki čovjek osjećati dobrodošao i u kojem će svaki čovjek moći naći svoje ispunjenje. To je svijet u kojem će smisao biti prepoznatljiv i poželjan, a besmisao razotkriven; svijet u kojem se dobro neće prešućivati, a zlo razglašivati, pa i poticati; svijet u kojem opće dobro neće biti samo riječ kojom se zavodi lakovjerne, nego istina za koju se svi zauzimaju u skladu s povjerenim im obvezama.

Važno je primijetiti da se istodobno, dok se nad Betlehemom čula anđeoska pjesma: »Slava na visinama Bogu«, Isus rađao na nekom skromnom mjestu u Betlehemu, jer za njega i njegove nije bilo mjesta u svratištu. Čini se da je otada uvijek tako: da za Isusa i njegove ima malo mjesta ondje gdje je obilje, lagodnost i bezbolnost. Ne, zasigurno ga nema ondje gdje je površnost, samodostatnost i isključivost. Isusu i njegovima mjesto je u srcu života. Ondje gdje je život najzahtjevniji, najbolniji, najneizvjesniji, ali i najblagoslovljeniji. Kršćanin je pozvan prolaziti ovim svijetom obilježen imenom Isusovim i za sebe odabirati povijest njegova života, povijest koja iscrpljuje, uznosi i preobražava.

Sveti Pavao je zapisao da se Isus nije kao plijena držao svoje jednakosti s Bogom (usp. Fil 2,6). Zbog toga je i postao čovjekom, utjelovljenjem. U njemu je punina dobre volje i prema Bogu Ocu i prema čovjeku. Od njegove dobre volje svi mi ne prestajemo primati, i to milost na milost.

Biti čovjek dobre volje, čovjek mira, znači ništa u svome životu ne shvaćati kao svoj plijen. Jer nama je darovano sve, pa i sam život. Ako išta shvaćamo kao svoj plijen: sebe same, one s kojima živimo, ili one za koje smo odgovorni, nismo na Isusovoj liniji. Zbog toga sve, pa i ono naizgled najplemenitije, gubi svoju vrijednost, gubi svoju nepatvorenu ljudskost. Nema tog položaja, nema te časti, nema te vlasti, nema toga imetka, koji nas oslobađa naše obične ljudske, ali istodobno i bogosinovske odgovornosti.

Prolaziti ovom zemljom čineći dobro, i to dobre volje čineći dobro, ono je najizvrsnije što je uopće darovano čovjeku. U tome je njegovo, u tome je naše ispunjenje. I dok nije životno mudro svoju dobru volju uvjetovati ma čijom dobrom voljom, pravedno je zauzimati se za mir za svakoga, za svako biće. Mir koji bilo koga mimoilazi, nije istinski mir. Mir koji ne osigurava svakomu životni prostor u kojemu će moći ostvariti svoje ljudsko dostojanstvo, nije istinski mir.

Mir je, naime, neizmjereno ljudsko dobro, jer je sažetak svih mesijanskih dobara. A kao što je mir sažetak i simbol svih dobara, tako je nemir i rat sažetak i simbol svih zala. Mir nije samo odsutnost sukoba, smanjenje neprijateljstva, primirje. Nije niti samo potiskivanje uvredljivih riječi ili djela (usp. Mt 5,21-24), niti samo oprost i odustajanje od osвете. Mir ne znači samo znati popustiti, kako ne bismo bili uvučeni u napetost i svađu.

Mir je plod trajnih i iskrenih saveza, počevši od saveza koji Bog sklapa u darovanom Sinu Isusu Kristu, opraštajući čovjeku, obnavljajući ga i darujući mu sebe samoga kao sudionika u prijateljstvu i dijalogu, u vidu jedinstva svih onih koje Bog ljubi. Po tom jedinstvu i savezu svatko vidi u drugome prije svega nekoga tko mu je sličan, jer je i njemu oprosteno i jer je ljubljen na isti način. Kršćanin pak čita u licu svakoga čovjeka odraz slave Kristove i sjaj Presvetoga Trojstva. Kršćanin govori svakom čovjeku: Ti si za mene važan, tvoje stvari poštujem, u Kristu te ljubim kao samoga sebe. Važno mi je i poštujem ne samo svoje dobro, dobro svoje obitelji, skupine, pokreta, stranke, naroda, nego važno mi je zajedničko dobro, dobro čitavog čovječanstva. Svako djelovanje protiv ovoga »zajedničkog dobra«, ovoga »općeg interesa« produbljuje korijene straha, zavisti, neprijateljstva te rađa sukobima, prouzrokuje nemire i hrani mržnju.

Ovo božićno vrijeme svima je nama poziv da se otvorimo za mir koji je dar novorođenog Kralja. Mir se gradi na stupovima istine, pravde, ljubavi i slobode. On je potreba i čežnja sadašnjosti hrvatskoga društva. Dosta je samooptuživanja! Valja prestati s jalovim obračunom s prošlošću. Prepustimo je Božjem sudu. Okrenimo se sadašnjosti s povjerenjem prema mlađim članovima našeg društva koji drugačije pristupaju izazovima novih vremena, onima koji nisu opterećeni starim osobnim i skupnim obračunima. Oni će znati čuvati i razvijati naš kulturni i nacionalni identitet, to naše zajedničko dobro.

Društveni se mir danas može postići samo uz veliku mjeru solidarnosti. Ne može život biti obilježen pravdom, a time i mirom i slobodom, ako se u našim odnosima i našoj kulturi ne pronađe jaka zaliha nosive i čvrste solidarnosti. Mir je plod ljudske solidarnosti i ujedno Božji dar. Samo mir koji dolazi od Boga, mir koji dolazi po ljudima dobre volje, u sebi je životan. Samo nas on može obnoviti u dubinama naših srdaca i učiniti nas bliskima i zauzetima. Samo nas on može uvesti u potrebe onih s kojima živimo.